

DORDT EIGEN-AARDIG

Jaap Bouman

Er moet wat gebeuren met de Spuiboulevard. Zo'n beetje om de vijf jaar zijn er plannen om aan die planologische horrorboulevard te gaan werken. En haast evenzo vele keren schreef Eigen-Aardig er over. Ook ditmaal.

▲ De Spuiboulevard. Links moet het witte 'ANWB-gebouw' nog komen. Het belastingkantoor (midden) staat nu op de nominatie voor sloop of verbouwing. FOTOS JAAP BOUMAN

▲ Nieuwbouw (architect H.A. Maaskant) aan de Spuiboulevard in 1967. Het badhuis moet nog gesloopt worden.

Spuiboulevard op de schop

Leegstand van het voormalige belastingkantoor en een gewenste verplaatsing van het stadskantoor moeten uitmonden in een heel andere Spuiboulevard. Misschien wel met een nieuw woonwijkje op de plek van het huidige stadskantoor.

Om deze volgens veel Dordtenaren lelijkste plek in de stad weer aantrekkelijk te maken, wordt door het gemeentebestuur nu zelfs de hulp van de burgers ingeroepen. Als dat eerder was gebeurd, zou het er daar heel anders uitgezien hebben. Dordtenaren aageerden in het verleden tegen de sloop van een aantal gebouwen, maar er werd niet geluisterd. De Lange Loods, een bijna 400 jaar oud, lintwormachtig gebouw (het langste van Nederland) werd ondanks protesten weg gebulldoerd, evenals het ziekenhuis aan het Beverwijksplein. De voorgenomen sloop van het gymnasium veroorzaakte veel verzet, maar ook dat hielp niet. Bij de sloop van een paar huizen bij de Spuiweg, met een legendarische cafetaria, een bekend café en een illustere uitspanning, was de bevolking al zo gewend aan de maniakale sloopwoede in het gebied dat de protesten minimaal waren. De portemonnees van de projectontwikkelaars waren belangrijker dan de leefbaarheid in de stad.

Parkeerplaatsje

Anno nu vinden veel Dordtenaren dat de Spuihaven bij de nieuwe plannen betrokken moet worden. Het water moet zichtbaar zijn en de haven moet als het enigszins kan zelfs een recreatieve functie krijgen. Dat was ooit anders. Tot in de verste hoeken moest de binnenstad bereikbaar worden voor auto's. En 'dus' was het

▲ Een jacht in de Spuihaven (1967). Later zou er een dam komen in het verlengde van het aan te leggen Achterom.

de bedoeling de Spuihaven te dempen. Uiteindelijk werd alleen een stuk tussen Johan de Wittbrug (die een dam werd) en het net aangelegde Achterom gedempt ten behoeve van een deprimerend parkeerplaatsje.

Haast vanzelfsprekend waren er ook (net als nu) steeds plannen om in de Spuihaven een parkeergarage te maken. Al in 1954 werd gedacht om onder de Spuihaven een parkeergarage te maken. Langs de Spuihaven was een boulevard geprojecteerd, een brede weg om alle auto's snel de stad in te krijgen. De haven zelf zou worden gedempt. Dordtenaar Th. Lam ging verder dan de latere plannenmakers. De Spuihaven zelf had geen enkele waarde. Auto's, auto's en nog eens auto's, daar ging om. Lam wilde een deel van de Spuihaven overkopen. Bovenop zou dan een groot marktplein ontstaan dat via de Blekersdijk bereikbaar was. Onder dat plein, dus feitelijk in de drooggelegde Spuihaven, was dan ruimte voor een parkeergelegenheid, rijwielstalling of remise van de autobussen. Wat er

Echt veel goeds zal de metamorfose van de boulevard niet opleveren

uiteindelijk met het plan van de meedenkende Dordtenaar is gebeurd, is niet duidelijk. Het werd in ieder geval niet uitgevoerd. De markt kreeg een plekje op een desolaat plein dat wel toepasselijk met de naam Grote Markt werd bedeed.

In 1973 werd er weer zijdelings over een parkeergarage gepraat, nu echt onder het water van de haven. Wethouder Cees de Groen nam dat plan zo weinig serieus dat er nauwelijks aandacht aan werd besteed. Er werd door het stadsbestuur ingezet op een parkeerterrein en later parkeergarage midden in de stad, op een groot terrein waar ooit een aantal aardige binnenstadstraatjes waren geweest. Dat werd uiteindelijk de huidige parkeergarage Drievriendenhof.

Ring

In 2004 kwam de Dordtse tekenaar Ad Bakker met het plan om onder de hele Spuihaven een ring van parkeergarages aan te leggen.

Bakker borduurde met zijn plannetje voort op een oprisping van de VVD die een jaar eerder een kleine garage onder het havenwater wilde, tussen Vrieseplein en School Vest. De haven zou eerst uitgebaggerd moeten worden, waarna een parkeergarage van twee lagen gebouwd kon worden. Boven op het dak zou een meter water moeten blijven staan, zodat er tenminste nog een indruk van een haven zou overblijven. Het VVD-plan ging ook niet door, en de parkeergarage bij het Steegoversloot werd een parkeerterrein dat een paar weken geleden in gebruik werd genomen.

Het einde van de Spuiboulevard kwam eigenlijk pas in 1985. Ooit was de straat bedoeld als verkeersweg

langs de hele binnenstad. De bouw van het kantoor van het Zuiveringsschap betekende een abrupte afsluiting van de onwezenlijk brede Spuiboulevard die nergens begint en nergens toe leidt.

Hoop gepraat

En in 1999 werd het stukje Spuihaven waarop het parkeerterreinje was aangelegd, weer opgegraven. Merkwaardig dat toen niemand het idee opperde gelijk maar een parkeergarage in die nieuw te graven haven te maken. Dat zou misschien een hoop gepraat bespaard hebben.

Nu mogen Dordtenaren dus meepraten om de fouten van de blunderende gemeentebesturen wat te verzachten. Want echt veel goeds zal de metamorfose van de boulevard toch niet opleveren. Het nieuwe wijkje bij de Spuiweg, tegenover de Boogjes, wordt van de binnenstad gescheiden door een muur van te hoge nieuwbouw. Probeer daar maar een sfeervol stuk binnenstad van te maken.

Het hoge appartementencomplex op de hoek van de Spuiweg is nog niet zo oud en daar zal dus niets mee gebeuren. En aan het begin, in het witte gebouw waar ooit de ANWB was gevestigd, gaat projectontwikkelaar Van Pelt aan de slag met een torenhoog complex. Wie zijn handel en wandel kent, weet dat deze zich niets aantrekt van Dordtenaren of gemeentelijke plannen. Uit die hoek valt weinig medewerking te verwachten. Blijft dus de sloop of verbouw van het voormalige belastingkantoor tot stadskantoor. Dat zal de Spuiboulevard niet ingrijpend veranderen. Om de traditie van Spuiboulevardperikelen in stand te houden: wordt vervolgd.